

NÓGRÁDI LAPOK

É 5

HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi, s közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évről 6 ft. —
 Fél évről 3 ft. —
 Hónegyedről 1 ft. 60 kr.

Először lehet csupán a kiadó hívatalnál B. Gyarmaton.

A lap szellemi részére s a nyilatkozatokhoz mind a közlemények a szerkesztésben a küldendők.

Hirdetések díja:

Öt hasábos petit sor	5 kr
Bélyeg minden beiktatásnál . . .	30 kr
Nyílt tér gemond sora	20 kr

Hirdetéseket felvesz a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan csökkenthetnek.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„NÓGRÁDI LAPOK“
s „Honti Híradó“

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap
1876-ik évi IV. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Háromnegyedévre	4	frt. 50 kr.
Félévre	3	"
Évnegyedre.	1	" 50 kr.
Egy hónapra	—	" 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz címzve, — legcélszerűbben postai utalvánnyal — a nyomtatandó példányok, s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Az iparegylet érdekében.

Az ipartörvény, melynek kihirdetése óta lassan a negyedik év telik le, — kimondta, hogy az ipar fejlesztése az iparosok anyagi érdekei növelése tonkintetéből a megszűntett cézhek helyébe iparegyletek alakitaassanak.

Azon városokban, hol az ipar bir némi lendülettel, a törvény eme intentiójának elég tétetett; de nagyobb azon városok száma, hol az iparegyesület eszmájével mai napig sem tudnak megbarátkozni, sőt a törvény világos rendelete ellenére a csehét, e középkori rossz intézményt, mai napig is dédelgetik.

Pedig az iparkérdésre semmi sem bírna oly fontossággal, mint a iparegysületek megalkotása általában mindenütt, hol az ipar akár nagyban akár kicsinyben üzetik. —

Az iparkérdésnek testvére a munkás kérdés, mely társadalmi tekintetben ugyancsak azon kérdésekhez tartozik, melynek megoldását továbbra halasztani nem lehet.

A munkáskérdés a múlt század végén keletkezett. Ugyanis akkor a munkás és iparviszonyok terén számos elavult mozzanatot szemlélünk, melyeknek megváltoztatása, ha nyugalmas időben, fontolva haladó józan embereknek vezetése mellett hajtatik végre, a munkás osztály és így az iparvilág javára a tudvénre szolgált volna. De akkor egyszerre a francia forradalom támadt, melynek szabadság és egyenlőségi eszmái tekintet nélküli erőszakoskodásai még inkább pedig a belőle keletkezett háborúk által minden eddig fennálló intézményt halomra döntött. Ezen szellem következményeivel együtt Franciaország határait átlépven, Németországon keresztül hozzánk is átszivárgott, s valamint társadalmi, úgy iparviszonyainkat is tökéletesen megváltoztatta.

Ugyanezen időre esik a gépészet nagy-
szord fejlesztése is, különösen a gőznek alkal-
mazása által, mely által a nagy ipar egészen
új iránynak indult, s hatalmas, eddig
merőben lehetetlen lendületet vőn. Hogy
pedig ezáltal nemcsak a számra s jelentősé-
gre nézve tetemesen felszaporodó gyári mun-
kásoknak helyzete egészen megváltozott, ha-
nem a kis iparra, s az ez által képviselt pol-
gári középosztályra is mélyen ható befolyás
gyakorlatot, azt szükségtelen bővebben bi-
zonygítani. Ehez járult a tőkének s a pénz-
üzletnek fejlesztése s annak hatalma, mely
pedig nem a népnek javára történt.

Ezen rövid előzmény után szükségesnek találjuk feltenni, hogy tulajdonkép miben áll a munkás kérdés, melyet egy vigkedélyű nemzetgazdász, gyomorkérdésnek nevezett?

Minden munkásnak két dologra van szüksége: biztos jövedelemre és társadalmi állásra. A ki ezekkel bír, az boldog; aki pedig könyvtelen o hármat nélkülözni, vagy csak egyiket is a három közül, az éledgetlen.

Az első útgyesség és szorgalma által megszerezheti, de a másik az, melyannyi elégedetlenséget okoz és sokszor lankasztólag hat az iparvilágra, mert ily állása épen nincsen a mai munkás osztálynak. Hajdan az másképp volt. A régi iparrendeknek számos hiányai mellett mégis az a jó oldala volt, hogy szerinte mindenki, az inas nem kevésbbé mint a legény és a mester határozottan tudta, hová tartozik, mik jogai, mik kötelességei, s hogy ennél fogva határozottan körvonalazott, szabad küzdtere is volt, melyen azon tisztességes nagyraavágásának tehetett eleget, mely törekvéseit a közjónak tartotta fenn. A munkásoknak s a mesterembereknek meg volt a maga illő állása a társadalomban s azért megelégedettek is voltak. A jelenkor mind ezt felforgatta, az ipar testületnek régi kifejezését a czéhet oltörülte ugyan, de helyébe a törvény kívánta iparegyesületi társulatokat nincsenek behozva, a jelenkor kirántva a munkást természetes viszonyaiból, ezek fejében az u. n. szabadságot adta nekik.

S most az iparosság azon téren áll, hogy a fiatalság alig tanulja ki az u. n. inas öveket, ahelyett, hogy az életben több tapasztalatot szerezne magának, megkezdí az üzletet, minek, természetes következménye az olbukás, -- s ennek a proletarismus szaporítása.

Egy jó szabályokkal ellátott iparegyesület mindezekben gyökeres változást tehet, az az bizonyos tekintélyt s ennek következményeképpen társadalmi állást biztosítana az iparosságnak s leszorítná az ifjú Prometheusokat, kiknek nagyobb tapasztalásra bővebb ipari ismeretekre közvetlenül szükségük van, hogy a versenyt kiállják és jó iparosokká váljanak.

Ezen eszmé városunkban most talál másodszor kifejezésre amennyiben 1872. már egyszer sikerült iparegyesületet összehozni, de úgy látszik, hogy ekkor még ennek fontosságától nem volt áthatva az iparosság s csakhamar felbomlott. Most mikor annak szükségét az értelmesebb iparosok belátták, — örvendetes megzsmalmat tanusítanak megalkotása körül. Adja Isten, hogy megis alakuljon!

Észrevételek, Nógrádmegye altanfelügyelőjének legújabb indítványára.

Nógrádmegyei altanfelügyelője a B.-Gyarmat városi képviselő testületének a polg. iskolaszékekkel közösen megtartott legközelebbi ülése alkalmával a képviselő testület illetve az iskolaszékek egyik tagját svábnak gyanította, mivel az altanfelügyelő úrnak Bodnár István hatálydalaiból elsajátított azon tervezetét, hogy a polgári iskola barakok módjára külön putrikban elhelyezhető volna, ellenezte, s a magas közoktatási minisztérium által készített építési tervet szorgalmasan ellenőrizte.

Valjon a miniszteri közvetítő hivatalnoknak ily gunyolódó modora az ildomoság követelményeivel összhangjába hozható-e? — jelen eset keretéhez nem tartozik. Nem mellőzhetem mindazonáltal a tanfelügyelő urat a logikai lánczolatot lekövetkeztetés ama kerülhetlen végeredményére figyelmeztetni, miszerint habogy az, a ki a magas minisztérium által megküldött tervezetet sajátjává teszi, svihak; az esetben annak, a ki az altanfelügyelő büles belátásánál fogva czéltalanul fényázó épületeket tervezte; menthetlenül nagybőszűrd sviháknak lennie kellend. Hogy ezen megfizettetéstérsé a közoktatási miniszter legmagasabb megelégedésével fogja-e altanfelügyelő urat jutalmazni? büles belátására bízom.

Nem tartozom ugyan azok sorához, kik a magas minisztériumnak minden intézkedéseit feltétlenül helyeslik; sőt megengedem, hogy a magas közoktatási miniszter által közölt építési tervzet talán egy szerkeszthető volna, és költséin tekintetében költség megtakarítási szempontból arra némely észrevételek

tétehetnek; elvitáztatatlan mindazonáltal, hogy az
esetre, ha a polgári iskola külön épületekben elho-
lyoztatnék, a megtakarítás követelményeinek az állam
legkevésbé felelne meg. —

A ki a helyi viszonyokat ismeri, nem fogja kétségbe vonhatni, hogy két oly épületnek, melyben a polgári iskola elhelyeztethetnek, megszerzésére legalább 35000 ft. szükséges, mely épületeknek átadomítása még 8—10000 forintot fogna felemészteni.

Azoufelül a magas miniszteriumnak át kellene engednie az állami-csúri iskola épületét, mely közútdomás szorít 31000 frtot solemáztott; az árklúlbmség tohát, tekintettel, hogy a polgári iskola épületének felállítása 45865 frtba fog kerulni, 20165 frt vortósdógt fogna eredményezni.

Ezen veszteséget fokozná még azon, az okszordi számítás keretéből ki nem hagyható ténykörülmény, hogy a magas ministerium által tervezett épületben az igazgatón kívül 4 tanárnak lenne lakása, a kiknek a külön épületek beszerzésre esetében évenként 1000 ft. volna lakbér fejében fizetendő. E czím alatti veszteség tehát 5-százottalival számítva 200000 frt. tökélt képvisel.

A két épülethez szűkségkép megkívánta a helyett 2 hivatalszoba, o ezimen tehát szintén fűtés és világítással 300 ft. hiány mertülne fel, melynek tőkéje teszen 6000 frtot.

Sőt mindezen kiadásokon felül a város által megszerzett boltelek bekerítése és kertszalakkal leendő elátása legkevesebb 6000 frtot fogna igénybe venni, — mely veszteségek összesen 52165 frtot tesznek.

Valjont tehát az a svihák, a ki az állam és községet 52165 frt veszteségbe sodorni törekedik ; avagy az, a ki ezen összeget meggazdálkodni igyekszik ?

Köszönetnyilvánítás.

B.-Gyarmat város képviselő testülete és a közös iskolaszék f. hó 23-án d. e. 10 órakor a városház termében vegyes közgyűlést tartott, melynek fő tárgyat a megyei tanfelügyelő által javaslatba hozott 12000 frtnak a polgári iskola építési költségeire leendő megszavaztatása képezte. A közgyűlésen meg lehetős szám-mal jelentek meg a képviselők és az iskolaszéki tagok, s mindenekelőtt felolvastattott az Árlejáró bizottság jegyzőkönyve, mely a lapunkban is közlött Árlejáró tészt tudomásul hozza s ama nézetnek is adott kifejezést, hogy azon esetben, ha az építéshoz megkívánó összeg sem a város sem a kormány részéről megadható nem lesz, — ejtessék el az új iskola építésének eszméje, s a helyett vételessék két ház, mely kellőképpen berendezve iskola helyiségül használható lesz. — A városi képviselő testület azonban nem volt hajlandó elállani az új polgári iskola építéséről, annyival is inkább, mert két alkalmas háznak megvétele, átalakítása, majd nem annyiba kerülne mint az új épület, de különösen azért, mert a minisztérium nem fejezte ki határozott megtagadást arra nézve, hogy az új épület költségeihez nem akarja járulni akkor, mikor a városi polgárság és a város már majdnem 30000 ftnyi áldozatot hozott s hogy áldozatát máris tulfelszítette, s akkor, mikor a minisztérium az építendő iskola tervét elég fényűzőben maga készítteti, s arra az árlejáró megrendelteti. — Ezek után a következő határozat hozott, ugyanis, a város ama 10,000 frtnyi alapítványt, melyek 5 százötletjait tanári fizetésekre szánta, az építkezési költségekre felajánlja, oly feltétellel, ha a nm. vallás és közokt. minisztérium ezen összegig ha lehet kamat nélküli kölcsönt szerez, továbbá ha a kormány a már felajánlott 18000 frthz még 2000 frtot adományoz; ez esetben az építési költségek fedezve lesznek. Miatán azonban a 10000 frtnak akép való convertálását a városi képviselő testület a törvényhatóság jóváhagyása nélkül nemesszközölheti, s hogy a minisztérium a városi áldozatának kimerítéséről tudomást szerezve a kért 2000 frtot is megadja; elhatározott, hogy a miniszterhez a megye főispánja mélt. gr. Gyútrky Ábrahám és a b.-gyarmati kerület közszeretothén álló képviselője Ngos Veres Pál urak közbejöttével egy 3 tagú küldöttség menesztessék. Ezen küldöttség tagjaiul: Kövy Tivadar, Pap László és Veisz Salamon urak választattak meg. Ezután a vállalkozók bánatpénzeitől az adóhivatalba letett letéti nyugtáknak átadattak a városi bíróságunk megőrzés végett. Végül Kövy Tivadar úr indítványára elhatározta a képviselő testület, hogy a létesítendő tűzoltó egyletről a város közgyűlése eképp tudomást szerezve, azt tőle telhetőleg anyagilag is pártolni fogja, s az egylet megalakításával indítványozó Kövy Tivadar urat választotta meg. A gyűlés fél egykor feloszlott.

A b.-gyarmati nyári szinkör részvényeseihez.

A nyári szinkőr már harmadik esztendeje lótozik, — minden nyári idény alatt bérbe volt adva va-

lamelyik szántársulatnak, a részvényesek e szerint joggal kérdehetik, hogy mi történik részvényekkel, hová fordítatik a pénz, mely a bérletből bejön?

Ezen kérdésekre a közgyűlések általában határozott felvilágosításokat, csak hogy nem tudni miokból, — közgyűlést ezen részvénytársulat ügyeinek elintézése végett összehívni a lehetetlenségek közé tartozik. Azért is feleslegesnek látom ama interpellációkat, melyeket egyesek a részvénytársulat elnökehez, Zámory István úrhoz intéznek, mert tökéletesen meg vagyok győződve, hogy ő mint elnök, teljesen megtelev kötelességének. Nemis a publikum indolentiájának akarom nyilvánítani ama rendetlenséget, mely e kisszerű részvénytársulatnál észrevehető, hanem annak hogy a t. részvényesek csekély részvényeikről megelégedtek, azokat inkább áldozatnak, mint nyeresékedést alapnak tekintették már akkor is, mikor a nyári szinkör felállításáról volt szó.

A részvénytársulatok kezelése azonban a legújabb 1875: 37. tcz. értelmében nagy felelősséggel fog járni; — a törvény szigorja nem tesz kivételt fizetett és fizetetlen hivatalnokok között, hanem úgy a mulasztást mint a hanyagságot szigorúan fogja büntetni. Kérdem, találkozik-e valaki, aki ezen intézet elnökségét vagy más tiszteletbeli fizetetlen hivatalát s ezzel együtt a törvény követelte felelősséget elfogja vállalni? — quid tunc? nem marad egyéb hátra, mint egy tollvonással eloszlatni a részvénytársulatot, — s a részvényesek áldozatkészségére apellálva a társulati vagyont oly intézménynek ajándékozni, mely abból mégis valami hasznot élvezhet.

Ilyen intézménynek hiszen én a létesítendő polgári iskolát, még pedig abban — egy ösztöndíj alap felállítására — egyike volna a legkiválóbbatottabb jótékonyaságoknak, vagyis mondja ki a részvénytársulat egyik közgyűlése a következő határozatot: „A b. gyarmati szinkör részvénytársulat feloszlatán, vagyonát tulajdonjoggal a polgári iskolának engedi át, oly feltétellel, hogy az évi tiszta jövedelem (130-150 ft.) alapítványképzőszolgálaton, s abból 6 tanuló, ki, különös tekintettel arra, hogy a magyar nyelvben szép előmenetelt tanúsított, mind erkölcsi, mind képességi szempontból a legkitűnőbb, ösztöndíjat nyerjen.

Ha ezt kimondja, akkor szinkör is van, ösztöndíjalapítvány is lesz; holott így csak szinköre van B. Gyarmatnak, egy rendezetlen részvénytársulat címével ellátva.

Egy részvényes.

Lapszemle.

Gáspár Imre a „Figy“-ben „A tót irodalomból“ című sorozatot kezdett (folyik már közel két hónap múlva), melyben az irodalom történetének vázlatán kívül 30-40 műfordítás van szöve mintegy 10-15 különböző korból kiválogatva. Egy részét mi is átvettük. Megelőzi az egészet egy kis előszó-féle, melyben a „Maticza“ embereinek „stiklijait“ érinti, de a besztercebányai „Svornost“-ról is ír, azt subventionált, rosszul szerkesztett stb. lapnak állítva. Erre a lap szerk.-je Kubányi úr igen erős választ küld a „Figy“-be, melynek egy passusa úgy hangzik: „más emberek nyilatkoztak már jól ezen lapom szerkesztéséről... hallja maga!“ — s közül még erősebbet saját lapjában, melyben Gáspár Imrét „ostobának“, „számárnak“, „bolondnak“ stb. czimezi.

A pansláv „Nar. Nov.“ erre egy a „Sv.“ lapvezéréről szóló szindarab néhány mellék-epizódját idézi, mely bizony gyönyörű-lopást s több igen durva dolgot adott válaszában. A polemia hangja, bár a jóirányú „Svornost“ részéről jogos volt a felszólalás, mind két fél részéről el volt hibázva, s durvaságot engedett meg magának, miből az irodalmi morál érdekében tartózkodni kellene. Talán a lapunknak küldött „nyilatkozat“ alkalmas lesz arra, hogy az egészet illendőbb módra torolj.

Nyilatkozat.

(A „Figy.“ 1. évi 6. ik számában kezdett, folyó „A tót irodalomból“ című cikksorozat, s a belső fejlődött polemia ügyében.)

A „Nar. Nov.“-ban egy állítólag Budapestre írt magán levellem fordítását adja, igen erős reflexiókkal a „Svornost“-ban ellenem közzét támadások ellenében. E-cikk, már fogalmazva és úgy van hogy, ha az állítólagos magán levelet irtam is, közrebocsátásáért felelőssel nem tartozom.

A „Figy.“-ben közzét válaszomban viszont lényegileg nem mást állítottam, mint hogy létezik egy „Don Bellos“ című (eddig sem bepillés, sem fenytés által meg nem torolt) szindarab, mely a „Sv.“ emberei ellen vádakat tartalmaz. Hogy feleletem éle Grünwald úr ellen fordul, ennek magyarázata bőven megvan a „Sv.“ belső támadás végső sorában, melyekben utam „más-nemű“ bovágiásával fenyegetnek. Ezt már aligha Kubányi úr (a „Sv.“ szerk.-je s ezafolom a „Figy.“-be) írta, ki illetéki bovágiásokhoz kellő világi hatalommal ez idő szerint nem bír. Ez a genre különben nem szép, s bárkit is hoves viszonzásra ragadna.

Kijelentem azonban, hogy finanszokban a „Sv.“ durva támadását épen nem föltűnölő cikkemben, a nélkül hogy e beismerésem a magánjellegű dolgokon kívül, másra vonatkoznék, sajnálatosnak találom néhány tapintatlan, az illetéki kivüllem másra s így reám sem tartozó magándolgokba avatkozó, s nem is korszerű érvet képező részletet, s kinyilatkoztatom általában azt (a mint minden a tót irodalomból foglalkozó cikkemben is tettem), hogy nekem a panslávokhoz és politikájukhoz semmi közöm.

Hajók 1874-ik márczius hó 21-én.

Gáspár Imre.

Mi veszélyezteteti hazánk államiságát?

(vége.)

Mindenki tudja, a ki a jelen európai helyzet természetét s annak folytonos fejlődésével koronként felmerülő eseményeket vizsgálja, hogy Európában épen a dinamit terület az, mely átalakulási és fejlődési stádiumában van, alól tehát a politikai helyzet és viszonyok eshetőlegesen változtával, hazánk politikai irányának is azok szerint változnia kell, és épen hazánk azon terület, melyre nézve külpolitikai befolyásunknak hazánk igényei szerinti felhasználása első sorban kívánatos. Nekünk hazánkat bensőleg kell mindenekelőtt megszerezni, mert önámítás nélkül teljesen magunknak nem mondhatjuk, — pedig a belső baj sokkal veszélyesebb a külsőnél, kivált ha az természetes alappal is bír.

Az Austriával kötött egyezmények két osztályba sorolhatók, némelyek ugyanis bizonyos időtartamra,

mások pedig időtartalmrai tekintet nélkül kötöttek. Az elsőkhöz tartoznak a hadsereg létszáma, a közügyek quótára és a vámszövetségre vonatkozó egyezmények, melyek koronként a szerződésileg kikötött idő lejártával újabb egyezség tárgyát képezik. A szerződések másik csoportjához tartoznak a tulajdonképi közjogi eredményről és az államadossági járulékról szóló törvények.

Ezen szerződések némelyikére, ha czélszerűtlen volta bebizonyul, bizonyos idő lejártával alkalmunk nyílik a szükséges változásokat a másik szerződő félnek proponálni, mint az jelenleg történik iparunk, kereskedésünk, szóval egész nemzetgazdaságunk érdekében. Ilyenok a vámszerződésre vonatkozó a gyakorlat által szükségesnek bizonyult módosítások; a hadsereg létszáma vonatkozó egyezmény, mely honvédségünk jelen fejlődése mellett a változtatást már is szükségeső tenné.

Az időköz nem kötött szerződések pedig, a mennyiben azok a nemzetközi szerződések természetével bírnak, a szerződő felek közmeg egyezésével szinte megváltoztathatók. Igaz, hogy ezen szerződések tárgykörök, a mennyiben az alkalmas idő, mód és eszközök értelmezésében szabad kezét engednek, módosításuknak nem rohamosan, program szerűleg, de fokozatosan, idő folytán, gyakorlati tájékozottság után kell bekövetkezniük, ha ezt a két fél solidáris érdeke teendő szükségessé.

Ez utóbira nézve saját érdekekben a kérdés az, ha vajjon helyes-e a velünk szövetséges Austriával oly laza összeköttetésbe jönni, mely az osztrák szélsők separatistikus törekvéseire elősegítőleg fognak hatni? Ha Austriával szövetségbe akarunk maradni, bizonyára nem. Minden magyar szívből óhajtja, hogy az osztrák tartományok lehető széles autonómiával ellátva, kielégítettnek, s hogy ez uton szövetséges társunk belviszonyai megerősödjön.

Még Ausriában konsolidált belviszonyok nincsenek, épen káros s visszatartó hatás volna az Ausriával megkötött szövetségünk bolygatása, — mivel az osztrák szélsők ép úgy mint nálunk a nemzetiség túlzók, ebből merítik a hitet és reményt tendenciájuk kivitelére s ezáltal szövetségünk gyengítésére.

Ez nézetünk szerint azon helyes módozat, melylyel az Austriával kötött szerződések koronként, érdekeink szerint megváltoztatandók.

Ha belügyeink elhanyagolt, rendezetlen állapota, ez által bensőleg is zilált helyzetünk s a nemzeti tevékenység helyes sorrendje nem utalna bennünket határozottan belügyeink rendezésére — s az idő folytonosan haladása nem intene fenyegetőleg, hogy nemzeti kulturát létesítsünk, s a nemzetiséget veszélyeztető idegen kultura irányadó belolyását feleslegessé s lehetetlenné tegyük, szóval ha hazánk a fejlődést illetőleg az erópai államokkal egy színvonalba állana, s kulturánk minket ismerne teljesen arról akkor indokoltnak látnok a közjogi helyzetnek tulajdonítani elmaradásunk okát.

De nekünk nem anyira nemzetközi — mint belügyi helyzetünk van érzékenyen megtámadva, még pedig nem az erőszak által, de a haladás természetes törvényei s így a legerősebb hatalom által.

Hazánk legveszélyesebb ellenét nem a panslaviszmusban — legyen az e haza határain kívül vagy belül — se a közügyek helyzetben, de önmagunkban leljük. Ez ellenség belrendetlenségünk, elmaradásunk s ezzel együtt az idegen kulturának bódítása

TÁRCZA.

„Az olúzott ifjú“

(BESZÉLY.)

Irta:

Gonda László.

(folytatás.)

„Nem bánom!“ mondá Ilka.

„Lovagunk elmaradt.“

„Hát mit is jár utánunk, mint a kísértet.“

„Hallgass Ilka! még majd férjed lesz“ szolt nevotve Vilma.

„Amint sejtem, téged kerülgöt az, nem engem.“

„Engem?! . . . hogysis ne! . . . kell is nekem!“

„Hát ha jobb parthie volna amannál, már ez külsője is szebb arádnál.“

„Kérlek ne szólj többé, menjünk fel.“

Gábor, midőn a högyek a lépcsőkön felfelé mentek, a kapu alá rohant, csak azért, hogy hallhassa, hol nyílik előtűk az ajtó, és épen akkor ért a lépcső fokára, midőn a két hölgy után becsapódott az első emeleten.

„Jól van már“ gondola magába Gábor, „holnap tesztem tiszteletemet, ha ki dobnak is“ s határtalan jó kedvében elkezdett az utcán futyörézni és a Dorottya utcába fordult.

És amint az említett utca ötödik számú háza elé ért, ki jött ki a kapun mint, Loránd.

„Szervusz édes barátom!“ köszöntött Gábor elragadtatott örömmel, miközben jól megszorította Loránd kezét, hogy szinte ropogtak csontjai, „hol voltál?“

„Itt eme házban melyből kijönni láttál, . . . de miért e nagy öröm?“

„Hogy miért még azt kérde. Hejh! barátom, rám ma öröm nap virradt.“

„Hogy hogy?“

„Hm! . . . hála Istennek, meg találtam kedvesem lakát, oly boldog vagyok ma, mintha elvesztett atyámat öleltem volna karjaiban.“

„Ugyan ne mond, . . . lakásukra kísérted a högyeket? szolt megnyugodva Loránd, kinek gyantája némileg eloszlott.

„Igen barátom el kísérem őket, de titkon, észre sem vettek.“

„És hol laknak?“

„Nádor utcában, a ház számát nem mondom még meg.“

Loránd megkönnyebbülve a nagy terhetől, mely szívét nyomta, felsóhajtott; jobban mondva fellélekzett s barátságosan szolt.

„Üdvözöllek kedves barátom s sok szerencsét kívánok vállalatod kiviteléhez, légy boldog már egyszer oly boldog, mint ember képes lehet.“

„Köszönöm édes Lorándom, valóban ha könyeim már ki nem folytak volna mind, most sirva fakadnék mind örömemben, mind pedig szavaid jó következtében, mint egy kis gyermek, mert oly jól esik nekem, hogy a világon van egy hü barátom, ki nekem mindig jót kíván, de el e bús arczokkal, nem akarom magam többé a túlkörben így látni.“

„Mikor akarod magad ama hölgy előtt bemutatni?“ kérdé Loránd barátját, kíváncsian.

„Előkelt számlékom holnap, ma már nem akar nekik alkalmatlankodni.“

„Jól teszed! de addig verd a vasat, míg meleg.“

„Ugy fogok tenni, azért határoztam el magam tiszteletem holnap tenni . . . ah barátom, ha szerencsén megtudnám e hölgy kegyét nyerni, véghetetlen boldog lennék e saanyarú világon.“

Légy rajta! é: tiszta szivemből kívánom neked.

„Mentől többet látom őt, annál szerelmesebb vagyok bele; s ha csak egy nap nem látom őt, már oly levert, oly szomorú vagyok, mindig azon gondolatokkal gyötöröm magamat, hát ha ép ma, midőn nem láttam őt, azért nem jön a Duna partra, hogy tán kézfogóját tartja valakivel.“

„Ládd, míg az ember nem szerelmes, oly szelid mint a bárány, s midőn már a szerelem rózsabimbóját csak egy kissé megzagolta, mi ha még ki fejlődve sines, már is elvesztjük szelidségüket s oly kegyetlenek tudnók lenni, mit magunk is megbánnánk.“

Igazad van barátom, teljes igazad, valóban oly pogány tudnék azon perczen lenni, ha látnám, hogy kedvesem, más karjain lépdelne az oltár elébe, nem velem.

„Nocak ne oly keményen Gábor, mert még meg eshetik, hogy más kardja előtt futni fogsz.“

„Nem, soha! érte kész volnék éltelmet feláldozni.“ szolt Gábor határozottan.

„Mind szép, csak hogy mit tennél, ha példának okáért, egy valaki ép oly hévvel szeretné kedvesed mint te magad, és azt a bizonyost tán a hölgy is jobban szeretné mint tégedet.“

„Párbajra hívnam őt, s felkoncizolnám mint az ebet.“

„De ha ő téged koncizolna fel.“

„Akkor neki hagynám az elsőséget, élne ő veled boldogan, mert megtette lovagi kötelességét.“

„Helyes . . . de hát nem télenéd éltedet ép akkor, midőn a boldogság édes karjaiba akarna zárni?“

„Nem, mert meg, mutattam azon hölgynek, kit szerettem, hogy érte éltet és minden boldogságom feláldoztam, és legalább néha, ha mindig nem is gondolna rám, és meglátogatná sirhalmomat, melyen imáját küldöné a mindenség úrához értem, és e miatt a más világon is meg elégedett és boldog tudnék lenni.“ szolt Gábor büszkén.

„Nem tudom barátom, s alig tudom felfogni azt a gyors változást, a mi rajtad történt e pár hetekben, te ily határozottan sobrem bírtál volna nekem megfelelni, egy nőért, egymás éltét el rabolni! szoktad mondani, midőn párbajt hallottál valakivel megtörténni: az csupa esztelenség! s ime most.“

„Hja! az emberi természet változó . . . hová fogsz most menni? . . . de nézd majd el felejtém jöjj hozzám holnap, megmutatom kedvesem arczképét.“

„Arcz képét! és hol vetted?“

„Kaptam . . . az az nem kaptam hanem, vottam egy boltban.“ igazította ki tévedését.

(Folyt. köv.)

hazánkban, mely nemzetiségünket a haladás szent jel-
szava alatt támadta meg.

A hazai kultúra kifejtése nemzetünk és állami-
ságunk biztosítására egyik legelső teendőnk, mely
egyszerűsödik jelen politikai és társadalmi helyzetünk
számos visszasságát ki fogja irtani.

Levelezés.

Losoncz március 21.

Talán érdekelni fogja becses lapjának olvasóit
a losonci ágost. ev. egyház papválasztás mozgalmá?
s ezért vagyok bátor f. hó 19-én tartott egyházi köz-
gyűlés eredményéről önt tudósítani; mielőtt azonban
azt leírám — szükséges az előzményeket is leírni.
Ugyanis tiszt. Trátyenszky Ferencz ur Pozsonyba
távoztva után itt egy tekintélyes párt tisztelendő Ge-
duly Elek Ferencz lónyabányai papot jelölt — s
ohajtá losonci evang. papnak — s ezen párt nagyobb-
bodott, mindaddig, míg az említett tisztelendő úr töb-
bek előtt nyilatkozott, hogy ha meghivatnák is, — ő
Lónyabányáról nem fog eltávozni! Ezen nyilatkozatát
megtudva a párt, a már létező tisztelendő Margócsy
József irócsai lelkész pártjához csatlakozva, ezen tisz-
telendő úr fel lett szőlítve, hogy a jelöltséget elfo-
gadja-e? ki azonban röviden kijelenté, — hogy Irsá-
ról Losoncra áttámaszteni részére nem előny. — Ezen
mozgalmak után tartatott meg 18-án egy presbiteri
értekezlet, — hol meg lett beszélve, hogy a másnapi
egyházi közgyűlésnek papjelölteknek mely tisztelendő
urakat lehet ajánlani? — s innen kifolyólag f. hó
19-én reggeli 10 órából Beniczky Gyula úr egyházi
feldgyelő és Bartholomeidesz Gyula esperes*) úr iker
elöljáró alatt tartott egyházi gyűlésen határozatilag
ki lett mondva, hogy próba szónoklatra három jelölt
legyen hivatalos. — A jelölt tisztelendő urak e követ-
kezők: Petrovics, békés-csabai segéd lelkész és tanár,
Terray Gyula arnoldi pap és Holles Dani csetneki pap.
A próbák húsvét után első vasárnap kezdődnek, s
húsvét ünnepekre exordium losonci tanár Hrk József
úr lesz kiküldve. (Egy presbiter).

*) Ugy tudjuk, hogy Nógrádban esperes t. Vla-
dár János, sámsónházi lelkész; t. Bartholomeidesz
Gyula pedig al esperes. Szerk.

Gazdaszat.

Mezőgazdaságunk a lefolyt esztendő nem szá-
míthatja a kedvezők közé. A remény, hogy öt évi rossz
termés után egyszer már talán bő aratás következik,
nem teljesült, termésünk alig volt gyenge közép-
szerű, ennek folytán kivételünk is nagyon szerény határok
közé mozog, az árak pedig csekélyek voltak ez év-
ben. Csak bor, dohány és kukorica termelt bőve-
ben, a hol a nyár középeig pusztított rettentő jégve-
rések és viharok tönkre nem tették. — Általában
azonban földmivelő osztályunk helyzete ez évben még
rosszabbodott, s különösen a kisbirtokosok helyzete
egyész vidékeken valóban kétségbeesítő. Az uszora egyrészt
az állami adók szigorú behajtása, másrészt a legso-
morább jelenségeket hozza fel felszínre; ezeket éró
birtokok kovácsoltatnak el 10—20 frtért, sőt volt rá
eset 50—60 krért, s hitelviszonyaik nyomorúsága so-
hol sem tűnik föl oly kiválóan, mint épen itt. Miként
kellene az uszorán, a kisbirtokosok hitelszükségén
segíteni, arról ez év folyamában ismételtelen folytak
hivatalos tanácskozások, tényleg azonban nem történt
semmi a baj orvoslására. Nem jött létre az évek óta
sürgött erdőtörvény sem, s a törvényhozás intézke-
dése körül csupán a földadó-kataszter kiigazításának
végrehajtását említhetjük föl olyan gyanúval, melyől
ugy az államháztartásra, mint a földadónál eddig ta-
pasztalt aranytalanságok orvoslására nézve kedvező ered-
ményt várhatunk. — Megtartottuk a múlt évben is a
nemzetközi gabnavásárt, közép- és természetünkhez
mért győnge sikerrel; ellenben szép sikert jósolhatunk
az ország magyar gazdasági egyesület buzgalma által
létrejött borvásár intézményének, mely, ha borte-
melőink és kereskedőink a kellő részvétet tanúsítani fog-
ják jövőre is, hivatva lesz arra, hogy boraink keleté-
nek újabb lendületet adjon.

Ipar és kereskedelem szomorú időket élt a múlt
évben. Pangás, hanyatlás uralkodott az ipar min-
den ágában, némely iparág pedig, mely nem régen
még virágzásnak örvendett, mint pl. a cukorgyártás
majdnem teljesen pusztultnak indult. A vas- és sze-
csipar s a kisebb iparok általában alig bírnak már
küzdeni a kedvezőtlen viszonyokkal, bukások, ipar-
üzletek megszűntetése szomorúan nagy számmal for-
dultak elő, s csak a malomipar biztat még némi si-
kerrel. S ha a megdöbbentő jelenségek okát firtász-
zuk, megtaláljuk egyrészt azon általános elszegényedé-
ben, mely a nép vásárló képességét megbénította, de
találjuk a fentebb említett két kérdésnek: a bank-
és vámkérdésnek megoldatlanságában. — Épen midőn
legsúlyosabb napjait éli iparunk és kereskedelmünk,
nélkülöznie kell azt a hatalmas támaszt, melyet más
országokban a rendezett, bő hitelben élvez. Csak né-
hány hete még, hogy a budapesti piacon uralkodott
válságon az osztrák nemzeti bank nemcsak segíteni
nem iparkodott, hanem szűkkebelű féltékenységgel még
az elébb nyújtott hiteket is visszavonta s még nö-
velte a zavart. E mellett pedig küzdeni kell iparunk-
nak az osztrák fejlett ipar versenyével, mely a vá-
mterület közösségének egyik elháríthatatlan követke-
zménye. — A törvényhozás új terheket rakott ugyan
ez évben is az ipar és kereskedelemre, fejlesztése ér-

dekében azonban alig tett valamit; egyellen nevező-
tesebb mozzanatot a kereskedelmi törvény létrejövetele.

A sok szép tervből, mely az ipar és kereskedelem
emelése céljából évek óta nyilvános megvitatás tár-
gya, ez évben is alig jutott akár csak egy is a meg-
valósulás stádiumába. Az iparos szakoktatás egyik
feltétele ez irányban való haladásunknak, megmaradt
továbbra is jámbor óhajtsanak, sőt az egyszerű ipar-
oskolák is melyekben az iparos tanoncok csak a leg-
szükségesebb elvont ismereteket sajátíthatják el, Bu-
dapesten kívül csupán Kolozsvárt léptek életbe. A
fővárosi közraktárak, melyek hivatva volna a nem-
csak Budapest, hanem az ország kereskedelmének
lendületet adni, szintén távol állanak még a létesülé-
stől. Budapest törvényhatósága hirdett már ugyan
pályázatot a közraktárak építésére, de valamint a
kormány, úgy a főváros is oly szűk mértékben igéri
támogatását, hogy kétkedünk kell, vajon a vállalko-
zót magát nagy haszonnal épen nem kecsesítő köz-
raktárak intézménye létesülne fog-e még a jövő esz-
tendőben is.

Mint most még szerény, de buzgó támogatás
mellett idővel nagyfotosságuvá válható mozgalmat
említjük fel azok törekvését, kik a házi-ipar terjesz-
tésén fáradoznak. Az údvös mozgalom már is felmu-
tathat némi eredményt, s megérdemli, hogy minden
oldalról a legmelegebb támogatásban részesüljön.

Nem rajtunk mult, ha a lefolyt év anyagi vi-
szonyai fölött tartott a rövid szemlében csak kevés
derült képre tudtuk rámutatni. Hiu törekvés, végze-
tes önámítás volna, ha leplezni akarnók az égető
bajokat. Mindenki látja, érzi, hogy a válságos kérdé-
sek egész sora, mely az év elején fenyegetőleg morult
föl, megoldatlanul áll előttünk ma is. Ez azonban
ne esüggeddesre, hanem összetartó, erőfeszítésre
ösztönözzön bennünket, mert szilárd meggyőződésünk,
hogy bajaink, bármily súlyosak, de orvosolhatók, ha
gazdasági téren is egyetértő, nemzeti érdekeinknek
megfelelő, szilárd, gyakorlati, kizárólag nemzeti poli-
tikát fogunk követni.

Itt van a tavasz; a múlt években a madarak vig-
dalával érkezett, közeledt a piros hajnal üdvözölte,
a fák rügyei örömmel tarták ki koblüket, most mada-
rak dalát viharos szél, a piros hajnal ködös, havas
reggel cserélte fel, — s a fák ágait zöld rügyek helyett
fehér hó terheli. — Mily változás a természet rendében!
— Nálunk még hagyján; hanem ott, hol a vizek öző-
no bűmlőve törte a gátakat, hogy hullámai alá te-
messen s elpusztítson mindent, hol a vízkárosultak
hiába esdekelnek segíért, az nem érkezik; ott az
1876-ik tavasz közeledt rémes marad sokáig. Itt van a
tavasz; ezt mondja a naptár, hajh, de nincs benne köz-
vet városunk utcáit a nagy sarak miatt járhatatlanná téré,
a fő utca járdáit kemény sárkéreggel burkolta be, csunya
piszkos, sáros, minden. Ezen odiosus látványokra észbe
jut az embernek, hogy hát miért nincs B. Gyarmaton
szépitő bizottság, mikor az semmi se kerül; nem kell
őket fizetni azért, amiért a városban oly fontos dolog-
ért a tisztaságért felelősek lennének, s az újság író is
tudna kibe belekötöni, ha itt vagy ott egy kis szem-
etet, vagy saracskaát találna; kik kérelmelhetnül lerom-
bolnak a házak előtt ama bekerített kertecskéket, me-
lyek miatt a közlekedés oly kellemetlen. Arról komolyan
kellene gondolkodni a városi képviselő testületnek, hogy
a piszokban el ne vesszünk. Itt a tavasz; alighogy ezt
kimondom, meleg napsugár lüvel be ablakom; meg-
örültem, mert gondolom, hogy eloszlik a tél zord foga
kis ibolya kelyhéről, s ama fácskák zseuge ágairól,
melyeket oly áldott kezek ültettek egy pár év előtt, a
fő és néhány mellék utcáján B. Gyarmatnak. — Mily
gyönyörű hajnalra lesz egykor városunknak, midőn ezen
fákon megszólal a fülemülék andalító éneke, mily kel-
lemes nyári dele, midőn az izzó napsugarak elől ezen
fák tete árnya alá rejtőzünk, mily fontoság alko-
nya, midőn a hold sugárainál a szerelmesek együtt sétál-
hatnak s egymásnak örök hűséget esküdhetnek? —
Ültetni kell a fákat mindenütt, — s örök halálával fog
tartozni az utó kor azoknak, kik élére állnak a fülté-
tetés nemes munkájának. A zárda utcától kell pél-
dát meríteni, hol alig van néhány ház, mégis két gyö-
nyörű fasor húzódik végig az utcán. — A hol nincs
ültetendő fácska, azok forduljanak a Ziehy uradalom
érdeműs felügyelőjéhez, Nagy Mihály úrhoz, vagy a
vármegye várnagyához Topolcsányi Ferencz úrhoz, azok
adnak utasítást, hogy hol kell szerezni jó, és egész-
séges fácskákat.

Hirek.

A polgári iskola építésére f. hó 21-én d. e. 10
órákor az alispáni hivatalban megtartott a vállalkozók
zártajánlati aukciójának. Összesen 7 offer volt, buda-
pesti, besztercebányai, selmeci, gyarmati, losonci, és
váci vállalkozók részéről, kik mint szakértők pályáz-
tak, kivéve egyet (Herfeld A. és fia) melyet nyeresz-
kedési talakodásnál nem lehet másnak nyilvánítani.
A bizottság a megye alispánjából, — az iskolaszék
tagjaiból s a kormány által kiküldött szakértőből
állott. 11 órákor felbontatták az ajánlatok, s kintlnt,
hogy Hoffman János váci vállalkozó 20% százalékat
engedett az 56,000 frt. összegből, mely az iskola felé-
pitésére volt felajánlva, — eszerint nevezett vállalkozó
az iskola építését a megalkotott terv szerint 45665
frtért vállalta el. — Miután azonban Hoffman János
bánapéüzét, amennyiben jelzálogos kötvényeket is
nyújtott be, a feltételek szerint teljesen nem fedezte,
a bizottság jónak látta, hogy a vállalkozókból még kettő

ajánlással a minisztérium előtt, mégpedig a követ-
kező legközelebb (18% és 18%) engedők közül. A többi-
nek kik 6, 10, 11, 14, 15% t engedtek, 2810 frtny há-
napéüzük visszaadott. — Az építkezést, a szerződés
megkötésétől számított fél év alatt kell megkez-
deni s 1878. évi június végeig külföldön naponta fize-
tendő 20 frt. kötbér terho alatt be kell fejezni. —
Aldást kívánunk a vállalatához!

Az aradi vértanúk szoborbizottságának lelkes
felhívására B. Gyarmaton is szép összeg gyűlt be a
kegyetes emlék fenntartására. Az iven, melyet Opicz
Károly városi rendőri tanácsos buzgóan kezdett, követ-
kezően adakoztak: Madách Károly 2 frt, Aninger test-
vérek 1 frt, Omazta T. 1 frt, Bereczeller Vilmos 1 frt,
Hanke Leo 2 frt, Kovácsik Lajos 1 frt, ifj Nagy Gá-
bor 1 frt, Kohn Adolf 1 frt, Feisztl József 1 frt., Dr.
Felsenburg Ferencz 1 frt. Balduvigh Ferencz 50 kr.
Némethy Kálmán 2 frt, a b. gyarmati takarékpénztár
10 frt, Havas Gyula 1 frt. Összesen 25 frt. 50 kr. A
gyűjtések tovább is eszközöltetnek, — megjegyezvén
hogy azok, kik 2 frtot írtak alá, ezüst, kik egy
frtot, bronz, akik 50 krt, britania érmet fognak kapni.
Igen szép lelkesültségre mutat ez a mai mostoha pénz-
viszonyokban, melynek bizonyára alapját a szabadság-
barcz soha el nem évülő emlékek képezik.

Adakozás. Fabricey István és Pál b. gyarmati tanulók
gyűjtő iven 2 frt küldetett szerkesztőségünkbe az ár-
viz károsultak részére, mely összeget illetőségéhez ad-
juk át. Együttal felkérjük a t. gyűjtőket, hogy az ipoly-
völgyi árvíz károsultakra is fordítsák figyelmüket, s a bo-
gyújtott összegnek legalább egy részét adják azok fol-
segelésére, az alispáni hivatal útján, mely az egyes
károsultakról községenként tudomást szerezhet. A csap-
ás miukat nógrádmegyeieket is ért, gondoskodjunk
előbb magunkról!

A nógrádmegyei ifjuság április hó 22-én zártkörű
táncvizigalmat rendez a létesítendő, b. gyarmati tüz-
oltó egylet javára. Örömmel közöljük e tudósítást,
mert meg vagyunk győződve, hogy a táncmulatság
sikerülne fog, legalább a meghívókon látható nevek
arra nézve biztosítékot nyújtanak, de különösen azért
hogy a táncvizigalom tiszta jövedelme oly egytel alap-
ját fogja képezni, melyre városunkban — a kezdetleges
tűzoltás helyén, — égető szükség volt. Mint halljuk,
az egytel a losonci mintájára fog meg alakulni, — s
tornaegylettel lesz összekapcsolva, — s ekkép a nemes
versenyt — Losonczal a jövőben is fenntartani akarja.
A meghívót közöljük egész terjedelmében: „Meghívás.
Nógrádmegye ifjusága által 1876-ik évi április hó 22.
a b. gyarmati megyeház termében tartandó zártkörű
bálla. Rendezőség: Andreás szky Gábor
br, Balogh Dezső, Bene Gyula, Bonicsky
Arpád, Crouy Endregr., Fáy Armin,
Jezsenszky Sándor, Ondrovics László,
Posztovszky Iván, Sréter Alfréd Belépti-
jegyek Menezel czukrászdájában B. Gyarmaton kap-
hatók. Személyjegyzet 2 frt.

Felhívás, a szügyi árvák érdekében. Alulírott, a
szügyi közgyűléstől, többször, örömet majdnem ta-
laladó teendőm dacára, csak azért vállaltam el,
mert a vétkesen hanyag gazdálkodást mint lelkes
tovább nem nézhettem. Az ügyek állapotát több fontos
oknál fogva ez uttal még részletezni nem fogom, —
elég legyen most nyilvánosan azt említeni, hogy Szügyi
legyszerre két közgyűlés s egy árvagondnok fun-
gált, anélkül, hogy egyik a másikatól az árvagyö-
ket számadás és leltár mellett hacsak privative is át-
vette volna. Az ilyen gazdálkodásnak — most, midőn
a szügyi árvagyöket átvettém, — természetesen azon
gyászos eredménye tnt ki, hogy (amúgy némely jó-
szívú emberbarátoknak emlékezetből merített tannoko-
dása nyomán) a készpénz bevétel ugyan nagy, de az
árvapénztár, kivéve egy néhány régibb keletű, kama-
tozás nélkül hoveró kötelezett, egészen, a szó teljes érte-
lében üres. Eanél fogva mindazon adásokat, kik (habár
privative kötelesekké teljesítésére felhívtam, de nem
felelnek) akár mint gyámok és gondnokok, akár mint
rendes külsőnt vevő adósok a pénztárba tartoznak,
hogy összes tartozásaikat f. évi április hó 10-éig alul-
írottal fizessék le; ellenkező esetben az okozandó per-
költséget és a leleplezésekből kifolyó kellemetlensége-
ket saját maguk hanyagságának tulajdonítsák. Wladár
Viktor, szügyi közgyűlés.

A nagy-lamul ev. egyházban most sem történt
meg a papválasztás. Mint halljuk — a nép annyira elke-
seregett a sok lelketlen üzelem miatt, hogy választási
jogáról lemondva, a megyei alesperes Bartholomeidesz
János úrra bízta a leendő pap kinevezését. Azon meg-
győződésben vagyunk, hogy Bartholomeidesz ur, — Mo-
litoris János turpolyai lelkész ur közbejöttével, kinek
hazafiaságát kétségbe vonnunk nem lehet, nem enged-
nek helyet a pánszláv propagandának, s oly egyént fog-
nak ajánlani, kiben mind a közvélemény, mind a nép
szeretete összpontosul. Az érdeklődő közönség elvárja
nevezett lelkész urak részéről az erőleys közbevetést.

A „nógrádmegyei néphaza Losonczon“ czgű
részvénytársulat f. évi február 21-kén s folytatólag
március 6-kán tartott közgyűlésében megválasztott ol-
nöke Szent Iványi Farkas úr határozott lemondása s
a felügyelő bizottságba választott néhány tag vissza-
lépése következtében „az elnökség betöltése s a fel-
ügyelő bizottság esetleg szükségesé válható kiegészítésé-
céljából f. évi március hó 25-kén d. e. 9 órákor
Losonczon a városház termében rendkívüli közgyűlést
tartott.

Két hitbizomány alakítására nyert gr. Károlyi
Gyula felsőbb helyről engedélyt. A két hitbizomány a
hivatalos lap mai hirdetési rovata szerint a következő
birtokokat foglalja magába. — Az első hitbizományt
képezik: a) a Heves és Kúlsó-Szolnok vármegyékben,
Nógrádmegyében fekvő dörbői uradalom, valamint a
Nógrádmegyében fekvő, kizárólagos tulajdoni joggal

alapító novére irt javak, nem különben a nemtli ki-
zárlagos tulajdoni joggal szinto gróf Károlyi György
novére irt javak és annak a nemtli közös legelőből
illetményei: b) Budapesten az egyetem utcában fekvő
ház és kert az e házban lévő könyvtárral, illetőleg
mindazon könyvekkel melyek az alapító névbélyegével
megjelöltek, külön jegyzékbe foglalt butorokkal, ké-
pekkel és minden házi ingóságokkal c) Budapesten
az üllői úton fekvő ház mögött levő s ettől elkülöní-
tendő mintegy ezer □ ünyi tenyészkert. d) Budapest
határában a Rákoson fekvő rétek, végre e) minden
ezüst készlet. A második hitbizomány tárgyát képezi:
1) A Fehérmegyében fekvő csurgói uradalom. 2) A
Pestmegyében fekvő a pusztasági. alapító novére irt
birtok. 3) Budapest az üllői úton fekvő ház, a mögöt-
te elterülő tenyészkert nélkül, végre 4) Ugyan az üllői
úton fekvő ház — Az élvezetre alapító halála esetére
az első hitbizományban gróf Károlyi Gyula, a második-
ban gróf Károlyi Viktor és ezek fiágai vannak hivatra.
Mindkettő fiágának kihalása esetére gróf Károlyi Tibor
és gróf Károlyi István, illetve fiágaik.

Ipolyváson s. hó 20-án tartott takarékpénztári
közgyűlésen, miként e lapok múlt számában jelezve
volt, megeljtettek az évi szokott választások. Előnkül
valamint igazgatóul egyhangulag ismét megválasztat-
tak Br. Majthényi László és Hódorváry
Antal A többi tisztviselők választása (a budapesti
első tak. pénztár újabb szabályok mintájára) az új
gazgatóságra ruháztatott, melynek száma 24-ben a

felügyőség pedig 6 ronds és 2 póttagban állapított
meg. A titkos szavazatok eredménye reggeli 11 órakor
hirdettetett ki.

Hírlék, hogy Draskóczy Ede városi főjegyző és
Decso Draskóczy Zsigmond h. ügyvéd urak szerkesztése
mellott és Róth Simon úr kiadásában Losoncban nem
sokára egy új, nem tudjuk még mily című — heti
lap fog megjelenni. Őszintén üdvözljük és hosszabb
életet kívánunk e vállalatnak a boldogult „Nógrád” és
„Losonci lapok”-nál. (Losonci levelező)

Pedig azok sem voltak szellemi örök hiányában. A való-
sága, hogy megértékben elég egy lap, csak azt bírjuk szellemileg
és anyagilag támogatni. Szerk.

A „Magyarország és Nagyvilág” legújabbban
megjelent 12-dik számának tartalma. Szöveg: Gold-
mark Károly. — Ezüst lakodalmunk napján. (Költe-
mény Lanka Gusztávtól.) — Egy fáradt ember nap-
lójából. Újabb közlemény. (Opitzky János.) Folytatás.
— A svéd női négyes. (F. J.) — A sárga álarcos.
Elbeszélés. (Wilkie Collins.) Folytatás. — Nemzeti szin-
ház. (Nemo.) — „Giornale La Bandiera”. Egy lap
olasz uti naplóból. (Palóczy Lipót.) — A fővárosból:
Haugversenyben. (Porzó.) — Irodalmi levelek. — Kü-
lönfélék. — Sakkfeladvány. — Szórejtvény. — Szer-
kesztői üzenetek. — Rajzok: Goldmark Károly, a
„Sábai királynő” szerzője. — A budapesti árviz. (Öt
képpel.) — A svéd női négyes. — Előfizethető e
lapra a kiadóhivatalban Budapesten, Ferenciek-terő
Athenaeum-épület; negyedévre 2 forint 50 kr., félfévre 5

frt., egész évre 10 frt. — Ajánljuk e lapot a mivel-
olvasó közönség figyelmébe.

Az igazságügyminiszter Nagytapolcsányba kir.
közjegyzővé Kovácsky Lajos, Hontmegye borsóki járásá-
nak szolgabíráját nevezte ki.

Balogh György felszólott színtársulatának né-
hány tagja a napokban érkezett Losoncra, hogy itt
még husvét előtt — ha lehetséges — egy néhány színi-
előadást rendezzen.

Losoncban a kis malmot bántják, mi arra mu-
tat, hogy ezzel kapcsolatban a „sugárút” is fogantatba
vétetik, a bírhelet „kutyaszorító” megszüntetik és az
új „sugárút” montében a kis malom anyagából új tá-
gas és szélszerű óvoda építtetik.

Egy a gácsi vásárról hazafelé ballagó fabi-
ankai kortló a vasut mentén igyekezett haza, de
bíhetőleg túlságos pálinka élvezés következtében a vasút
sínjein elaludván, e hó 20 és 21-ike közti éjjel agyon
zúztatott.

Losoncban, e hó 23-án Kunst Gyula közös
hadaregébeli kapitány úr a r. cath. hitről az ágost.
evang. egyház kobebebe tért át.

Halalozás. A Zrinyi kávéházban Rigó János 60
éves b.-gyarmati születésű zenész, a napokban este,
játékközben szélhűdés következtében meghalt.

Felolós szerkesztő: **Horváth Danó.**
Főmunkatárs: **Harmos Gábor.**

H I R D E T É S E K.

Bérbe adatnak

april hó elsejétől a Csűrűly-örökösök tulaj-
donához tartozó b.-gyarmati lak- és mellékhelyek,
és beltelek. — Bővebben tudósít személyesen
a gondnok

Pajor István,
B.-Gyarmaton.

Uj mérlegek,

nevezetesen: deczimalmásak 6 féle alakban, külön-
böző nagyságu karos mérlegek, rudas mérlegeket elad,
valamint régi mérlegeket ujakká átalakít

Tajthy Imre
lakatos mester B.-Gyarmaton.

Losoncban K.-Karsában egy jövedelmező ház szabad kézből, vagy
april hó 3-án önkéntes árverésen elfog adatni. —
Bővebben lehet értekezni

őzv. Fekete Beniam asszonnyal Losoncban.

Nevezetesebb állami- s értékpapírok árfolyama.

É r t é k e k	M a r c i u s h ó					
	16	17	18	20	21	22
Magyar vasuti kölcsön	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50	99.50
Magyar jutalmi sorsjegyek	73.50	73.25	73.25	73.85	73.50	73.25
1874. m. k. kincstári utalvány 6%	103.5	103.50	103.50	103.50	103.50	103.50
Magyar földterhermentesítés	76	76	76	76	76	76.25
1867. sorsolási záradékkal	75	75	75	75	75	75
Szóló dőzsmaaváltság (100 frt.)	73.75	73.75	73.75	73.75	73.75	73.75
Öszt. állami adósság papirokban 5%	67	67	67	67	67	67.20
1860-iki sorsolás 500 frtos	71.40	71.40	71.40	71.40	71.20	71.20
" " 100 frtos	111.50	111.50	111.50	111.25	111.25	111.25
1864-iki " " 100 frtos	118.50	118.50	118.50	118.50	118	118
" " 50 frtos	131.50	131.50	131.50	131.50	131.50	131.50
1839-iki sorsjegyek kölcsön	3	3	3	3	3	3
Dunagőzhajózási sorsjegyek 100 frt.	46	246	244	242	241	241
Rudolf sorsjegyek 40 frt.	9.5	95.25	95.25	95.25	95.25	95.25
Salgótarjáni kőszén	60	13.60	13.60	13.60	13.60	13.60
" vasöntőde	63	63	63	63	63	63
Császár arany	33	33	33	33	33	33
Öztrák magyar 8 frt. arany	5.40	5.41	5.40	5.41	5.42	5.42
Ezüst	9.27	9.26	9.26	9.27	9.27	9.26
	103.75	104	104	103.50	103.25	103.25

Hirdetmény.

Alulírott értesitem a t. cz. közönséget, hogy
Kristóffy Mór elhalálózása folytán, „az első ma-
gyar általános biztosító-társaság” ügynökségé-
vel megbízattam, és ezentul ugy a tűz- mint
jég-károk elleni, valamint az életbiztosítási beje-
lentések nálam eszközölhetők. Lakásom és cím-
táblával jelzett ügynökségi iroda saját házam-
ban a zárda utcában.

B.-Gyarmat, 1876. martius 11-én.

BAINTNER OTTÓ
b.-gyarmati birtokos,
mint az „első magyar ált. bizt. társ.” ügynöke.

Van szerencsém a t. cz. biztosító közön-
ség tudomására juttatni, miszerint „az első ma-
gyar általános biztosító társaság” kerületi ügy-
nökségének vezetésével megbízattam, s műkö-
désemet már meg is kezdettem.

Felkérem egyszersmind a n. é. közönséget,
kegyeskedjék bizalmával megajándékozni, ígér-
vén a legnagyobb pontosságot.

Gazdik Lajos.